Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Eduskunnan asunto- ja ympäristöjaostolle
Asia: HE 29/2019 vp / Asiantuntijapyyntö / 18.10.2019

Ohjelmapäällikkö Petri Heino

Puurakentamisen edistäminen

Puurakentamisen ohjelma tähtää rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämiseen puun käytön avulla

Ympäristöministeriön puurakentamisen ohjelma (2016–2021) toteuttaa toimenpiteitä, jotka edistävät puun käyttöä rakentamisessa osana kehittyvää biotaloutta ja Suomen kansallista energia- ja ilmastostrategiaa. Puurakentamisen hiilijalanjälki on olennaisesti pienempi muilla yleisesti käytössä olevilla materiaaleilla, kun tarkastellaan koko elinkaarta materiaalin valmistuksesta rakentamiseen, käyttöön ja kierrätykseen. Puun käyttöä edistetään korjaamalla puurakentamiseen liittyviä vääriä käsityksiä, lisäämällä puurakentamiseen liittyvää tietoa, kasvattamalla alan osaamista sekä kehittämällä puurakentamisen säädöksiä.

Edistämisen painopistealueet ovat puun käyttö kaupunkimaisessa rakentamisessa, julkinen rakentaminen, suuret puurakenteet, alueellinen osaaminen sekä vientiedellytysten tukeminen. Pääpaino on teollisten rakentamisen ratkaisujen edistämisessä. Vuonna 2020 toteutetaan suunnitellusti mm. tutkimus- ja kehitystyötä liittyen puun käytön erityiskysymyksiin tiivistyvien kaupunkien rakentamisessa ja suurten puurakenteiden käytössä sekä edistetään alueellisten osaamiskeskittymien muodostumista.

Suomessa on vahva puurakentamisen perinne ja hyvä osaamispohja. Puuta käytetään rakentamisessa jo paljon. Yhteiskunnalliset ja ilmastopoliittiset tarpeet edellyttävät käytön laajentamista sekä puuhun pohjautuvien rakennusjärjestelmien ja -tuotteiden kehittämistä. Puun käyttöä voidaan lisätä erityisesti kerrostalorakentamisessa sekä suuremman mittakaavan julkisessa että liike-, urheilu-, ja toimipaikkarakentamisessa. Lisäksi puisia rakennusosia voisi käyttää nykyistä enemmän muiden materiaalien yhteydessä. Käytön kehittäminen edistää vientimahdollisuuksien syntymistä puisille rakennusosille ja rakennuksille, sekä niihin liittyvälle osaamiselle.

Tavoitteena edistää puun käyttöä rakentamisessa informaatio-ohjauksen keinoin

Ohjelman viestinnällisenä tavoitteena on rakennusalan ammattilaisten ja julkisten toimijoiden keskuudessa hälventää ennakkoluuloja puun käytön mahdollisuuksista. Suuren yleisön osalta tavoitteena on saada ihmiset kiinnostumaan rakennusten materiaaleista ja vahvistaa puun käyttämiseen liittyvää positiivista mielikuvaa. Kansainvälisesti tavoitteena on vahvistaa Suomen profiilia puurakentamisen osaajamaana, mikä tukee suomalaisen osaamisen ja rakentamisen tuotteiden vientitoimintaa.

Kuntia kannustetaan puurakentamiseen

Puun käytön kasvua rakentamisessa hidastavat erityisesti osaamisvaje ja ennakkoluulot. Kaikkien toimijoiden tulee kasvattaa osaamistaan rakentamisen arvoketjussa. Ennakkoluuloja voidaan osittain poistaa viestimällä läpinäkyvästi käynnissä olevista ja jo toteutuneista

puurakennushankkeista. Hankkeita edistää kuntien kiinnostus kaavoittaa puurakentamiselle alueita. Tietoutta julkisten puurakennusten hankinnasta kehitetään yhdessä kuntien kanssa.

Korotettu käynnistysavustus MAL-alueilla on merkittävä ja ensimmäinen taloudellinen ohjauskeino puurakenteiselle asuntotuotannolle. MAL-sopimuksissa voidaan myös määrittää puun käytölle alueellisia tavoitteita.

Puun käytön edistämiseksi hallitusohjelmassa hyvä toimivalikoima

Hallitusohjelman tavoitteen mukaan puun käyttö rakentamisessa kaksinkertaistuu hallituskauden aikana. Toimenpiteet:

- Edistetään puurakentamista puurakentamisen ohjelmalla, jatketaan ohjelmaa vuoteen 2022, kehitetään puurakentamisen palomääräyksiä, määritetään kansalliset tavoitteet julkiselle rakentamiselle, otetaan käyttöön korotettu käynnistysavustus (20%). (YM)
- Nopeutetaan vähähiilisen rakentamisen säädösohjausta (YM).
- Edistetään korkean jalostusarvon ja pitkään hiiltä varastoivien puutuotteiden tutkimusta ja tuotekehitystä sekä sivuvirtojen kestävää hyödyntämistä osana maankäyttösektorin ilmastostrategia (MMM).
- Jatketaan panostamista hiilinielujen tutkimukseen, hiilensidonnan mittaukseen ja laskentamallien kehittämiseen (MMM ja YM).
- Puutuotealan kasvuhakuisuutta ja uudistumista kehitetään voimakkaasti (TEM ja BF).
- Toteutetaan puurakentamisen vienninedistämistä (BF).
- Edistetään puurakentamisen osaamista ja täydennyskoulutusta rakennusalalla
- systemaattiseti (kaikki ministeriöt).

Aiemmin käynnistynyt toimenpide:

- Liikenneinfrastruktuurin puurakentamisohjelman käytännön toteutumista edistetään (HO 2015-19; LVM ja Väylävirasto)

Suunnitelma ohjauksesta ja seurannasta:

- Perustetaan laaja seurantaryhmä edistämään ja koordinoimaan puun käytön edistämisen toimenpiteiden toteutumista. Seurantaryhmä raportoi ilmasto- ja energiapoliittiselle ministerityöryhmälle. (YM)

Lisätietoa ohjelmasta osoitteessa:

www.ym.fi/puurakentaminen